

У зв'язку з цим виникають проблеми щодо визначення конкурентоспроможності послуг, а саме:

- як оцінити рівень якості та споживчі цінності послуг;
- як об'єктивно визначити ціну послуги;
- як визначити конкретні переваги послуги [3].

Отже, об'єктивна необхідність забезпечення відповідної якості в процесі проектування, постачання та здійснення послуги ініціює розроблення, формування та застосування у діяльності підприємств системи показників якості, яка дає змогу визначати та контролювати рівень якості.

Література:

1. Дурович А. Г. Маркетинг в туризме: уч. пособие. / А. Г. Дурович. – М.: Новое знание, 2004. – 432 с.
2. Кабушкин Н. И. Менеджмент туризма. Учебник. – Мн.: Новое знание, 2002. – 409 с.
3. Богдан Н. М. Критерії оцінки якості туристських послуг / Н. М. Богдан, Д. І. Мельник // Збірник матеріалів V міжнародної науково-практичної конференції «Фінансові аспекти розвитку держави, регіонів та суб'єктів господарювання: сучасний стан та перспективи». – С.33-35.

МІСЦЕВЕ САМОВРЯДУВАННЯ ЯК ОСНОВА РОЗВИТКУ ДЕМОКРАТИЧНОЇ ДЕРЖАВИ

Лесюк В. С., здобувач вищої освіти 4 курсу факультету економіки та менеджменту

Калініченко О. В., канд. екон. наук., доц. каф. економіки підприємства

Полтавська державна аграрна академія

За нашими дослідженнями, особливо актуальне значення в наш час набуває проблема взаємодії держави та місцевого самоврядування, осмислення теоретичних і правових аспектів взаємодії органів державної влади та місцевого самоврядування з позицій наукового аналізу, співвідношення держави та суспільства, правової держави та громадянського суспільства.

Останні 20 років засвідчують стрімке поширення децентралізації як політичного та інституційного феномену у більшості країн світу.

У вересні 1997 року Верховна Рада України ратифікувала Європейську хартію місцевого самоврядування, задекларувавши відданість європейським стандартам управління. З того часу різними урядами було зроблено декілька спроб провести необхідні реформи, але в силу різних причин вони не увінчалися успіхом.

Згідно ст. 140 Конституції України, місцеве самоврядування є правом територіальної громади – жителів села чи добровільного об'єднання у сільську громаду жителів кількох сіл, селища та міста – самостійно вирішувати питання місцевого значення в межах Конституції і законів України [1].

Важливими актами у створенні правової основи для децентралізації влади стали Закони України «Про місцеве самоврядування в Україні» та «Про місцеві державні адміністрації». Вагомим кроком на цьому шляху є прийняття Розпорядженням Кабінету Міністрів України «Концепції реформи місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні».

У Законі України “Про місцеве самоврядування” у ст. 2 подається дещо видозмінене визначення самоврядування від зазначеного в Конституції України. Так, згідно цього Закону, місцеве самоврядування в Україні – це гарантоване державою право та реальна здатність територіальної громади – жителів села чи добровільного об’єднання у сільську громаду жителів кількох сіл, селища, міста – самостійно або під відповідальність органів та посадових осіб місцевого самоврядування вирішувати питання місцевого значення в межах Конституції і законів України [2].

Таким чином, прийняття Закону України “Про місцеве самоврядування в Україні” стимулювало розвиток самоврядної влади в сільській місцевості, запровадження новітніх моделей залучення громадян до розв’язання проблем територій.

В країнах Європейського Союзу вже великий проміжок часу практикується демократична форма взаємодії влади та населення. За допомогою цього здійснюється участь населення у системі управління країною на різних рівнях, а також забезпечується підвищення соціального потенціалу громадян, в сфері самоорганізації.

Необхідно зазначити, що місцеве самоврядування є об’єктивним явищем життя суспільства, однією з форм його самоорганізації. Держава, як і місцеве самоврядування, є однією із форм соціального життя суспільства та однією із форм самоорганізації.

На нашу думку, самоорганізація населення є важливою частиною дієвого залучення населення, в процес обговорення місцевого розвитку, планування, прийняття рішень з актуальних питань, моніторингу виконання рішень є основною характеристикою демократизації системи державного управління на всіх її рівнях і ключовою частиною розвитку громадянського суспільства в цілому.

Отже, органи самоорганізації населення, сприяють підвищенню активності населення до участі в місцевому управлінні та вирішенні соціальних питань громади. Самоорганізація створюється тільки від ініціативи жителів територіальної громади.

Література:

1. Конституція України від 28.06.1996 р. № 254 к/96-ВР. База даних «Законодавство України» / ВР України. URL : zakon.rada.gov.ua/go/254к/96-вр (дата звернення: 7 листопада 2018 р.).
2. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 21.05.1997 р. № 280/97-ВР. База даних «Законодавство України» / ВР України. URL : zakon.rada.gov.ua/go/280/97-вр (дата звернення: 7 листопада 2018 р.).